

بسم الله الرحمن الرحيم

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhî” Sorularına Verilen **Cevaplar** Silsilesi)

Soru-Cevap

Kalp, Akıl Anlamındadır

Muhammed Amin’e

Soru:

Esselamu Aleykum, saygıdeğer emirimiz. Şöyle bir soru sormak istiyorum:

Hem Kur’an hem de hadiste, “kalp” ve “kalpler” kelimeleri, defalarca düşünme fiiliyle ilgili olarak kullanılmaktadır. Örneğin: أَقْلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا “(Sana karşı çıkanlar) hiç yeryüzünde dolaşmadılar mı? Zira dolaşsalardı elbette düşünecek kalpleri olurdu.” [Hac 46]

Neden böyle? Partide öğrendiğimiz gibi, düşünmenin merkezinin beyin olmasının yanı sıra gerçeklerin varlığının duyular aracılığıyla idrak edilmesi değil midir? Aslında bu, bilimsel olarak da kanıtlanmış bir gerçekliktir.

Bu nedenle düşünme süreciyle ilgili olarak “kalp” ve “kalpler” kelimelerinin anlamını nasıl anlamalıyız?

Soruma cevap vermek için yapacağınız hazırlıktan dolayı Allah sizi hayırla mükafatlandırsın.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Kalp kelimesinin, bedende bulunan bir organ olduğu bilinmektedir... Ancak bu kelimenin tek anlamı bu değildir; aynı zamanda akıl da dahil olmak üzere başka anlamlara da gelmekte olup bu da, karinelerden ve bağlamdan anlaşılır:

1- (Mısırlı ve Afrikalı İbn Manzur'a ait) Lisanü'l-Arab'da şöyle geçmiştir:

Kalp; kalbi göğüs kafesine bağlayan ana atar damarla (aort) asılı bir et parçasıdır. İbn Sîde: Kalp, el-füâd) müzekkerdir; bunu el-Lihyâni açıklamıştır; cemisi (çoğulu) ise aklüb ve kulüb şeklindedir; ilki el-Lihyâni'ye aittir ve Allahu Teala'nın şu kavli: نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ عَلَى قُلُوبِكُمْ “Onu Rûhu'l-Emîn indiriyor.” [Şuara 193] Ez-Zeccâc şöyle dedi: Bunun anlamı şudur; bunu sana Cebrail Aleyhisselam indirdi; böylece kalbin onu iyice kavradı ve artık onu asla unutmayacaksın. Nitekim kalp, akli ifade etmektedir. El-Ferrâ, Allahu Teala'nın şu kavli hakkında şöyle demiştir: إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ “Şüphesiz ki bunda kalbi olan herkes için bir öğüt vardır.” [Kaf 37] Yani akli olan için demektir. El-Ferrâ, şöyle demiştir: Arapçada, senin kalbin yok ya da kalbin seninle değil demek caizdir; yani aklın seninle değil ya da kalbin nereye gitti diyebilirsin? Yani, aklın nereye gitti demektir? Başka biri de şöyle dedi: Kalbi olan kimse için,

yani düşünen ve tedebbür eden kimse için demektir. Nitekim Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in, şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: أَتَاكُمْ أَهْلُ الْيَمَنِ هُمْ أَرْقُ قُلُوبًا وَأَلْيَنُ أَفْئِدَةً **“Size Yemen halkı geldi. Onlar kalpleri en yufka, yürekleri en yumuşak olanlardır.”** Dolayısıyla kalpleri en yufka, yürekleri ise en yumuşak olarak nitelendirmiştir; sanki kalp kelimesi, kullanımda yürek kelimesinden daha özelmış gibidir...]

2- (Cevherî'ye ait) es-Sihâh fi'l-Lüga'da şöyle geçmiştir:

[Kalp: el-Fuâd-yürek; bu kelimeyle kalp ifade edilmektedir. El-Ferrâ, Allahu Teala'nın şu kavli hakkında şöyle demiştir: إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ **“Şüphesiz ki bunda kalbi olan herkes için bir öğüt vardır.”** [Kaf 37] Yani akıllı olan için demektir.]

3- (Fîrûzâbâdî'ye ait) Kāmusü'l-Muhî'te şöyle geçmiştir:

[Onu çevirdi, yani yüzünü başka yöne çevirdi demektir; tıpkı onu ters çevirip altüst etmesi gibi; kalbine isabet etti; yani onu çevirip altüst etti ve bir şeyin altını üstüne getirdi demektir, tıpkı onu tersine çevirmesi gibi.]

Kalp: Yürek veya ondan daha özel, akıl ve her şeyin özü demektir... Damme ile: Kadının bileziği ve beyaz yılan anlamına gelmektedir ...]

Umarım bu kadarı yeterli olmuştur: en iyi bilen ve hüküm veren Allah'tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 30 Safer 1448

M. 13/08/2026

Cevaba, Emir'in (Allah onu korusun) web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<https://www.facebook.com/AtaAboAlrashtah/posts/122147679339129051>